

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗВО «УКРАЇНСЬКИЙ КАТОЛИЦЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
ФІЛОСОФСЬКО-БОГОСЛОВСЬКИЙ ФАКУЛЬТЕТ**

«Затверджено»

на засіданні приймальної комісії
ЗВО «Український католицький
університет»

«15» квітня 2025 р. (Протокол № 3)

Ректор

 Т. ДОБКО

ПРОГРАМА ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ІСПИТУ

Для здобуття освітнього ступеня магістра

Спеціальності – В8 «Богослов'я»

Галузі знань В «Культура, мистецтво та гуманітарні науки»

Освітня програма – «Богослов'я»

Львів 2025

Фаховий вступний іспит на магістерську програму з богослов'я Філософсько-богословського факультету ЗВО “Український католицький університет” відбуватиметься у двох форматах:

- 1) Для вступників, які мають диплом бакалавра за спеціальністю “В8 Богослов'я”:

Абітурієнти запрошуються на усну фахову співбесіду, під час якої вони повинні пояснити, чому обрали саме цю навчальну програму, розповісти про свої наукові інтереси в галузі богослов'я, описати можливий напрямок магістерського дослідження (тему дослідження, сферу наукових зацікавлень) та продемонструвати фахову і психологічну готовність до навчання на програмі. Співбесіда відбуватиметься українською мовою. До уваги братимуться вміння аргументувати вибір програми в контексті планів на майбутнє, зокрема як вступник бачить власну професійну чи/і наукову діяльність після завершення програми. Додатковим бонусом на користь вступника буде присутність практичного досвіду служіння в лоні Церкви, участь у молодіжних християнських організаціях та досвід волонтерської діяльності.

Загальний бал за фахове вступне випробування – від 100 (мінімальний) до 200 (максимальний). Бали розподіляються наступним чином:

90% – вміння аргументувати вибір програми в контексті планів на майбутнє, обґрунтування теми (або напрямку) майбутнього магістерського дослідження;

10% – наявність практичного досвіду служіння в лоні Церкви, участь у молодіжних християнських організаціях, досвід волонтерської діяльності .

180-200 - відмінно

160-180 - добре

130-140 - задовільно

100-129 - недостатньо

- 2) Для вступників, які мають диплом бакалавра за спеціальністю іншою, ніж “В8 Богослов'я” (перехресний вступ):

Абітурієнти запрошуються на усний фаховий іспит, під час якого вони повинні продемонструвати базові знання з таких напрямків, як біблістика, догматика, патристика, моральне вчення Церкви, історія Церкви в Україні, пасторальне богослов'я. Абітурієнти повинні бути

готові відповідати на частину питань англійською мовою. Під час іспиту братимуться до уваги рівень знань у сфері богослов'я, вміння пояснювати та критично аналізувати ті чи інші явища, процеси і події, здатність бачити і окреслювати міждисциплінарні зв'язки. Питання для вступного іспиту за перехресним вступом та рекомендований список літератури для підготовки пропонується нижче.

Загальний бал за фахове вступне випробування – від 100 (мінімальний) до 200 (максимальний). Бали розподіляються наступним чином:

180-200 - відмінно
160-180 - добре
130-140 - задовільно
100-129 - недостатньо

Питання для вступного іспиту (за перехресним вступом) на магістерську програму “Богослов’я”

Загальне богослов’я

1. Богослов’я: дайте визначення, розкрийте і проаналізуйте головну мету, характеристики, ознаки і типи.
2. Проаналізуйте головні положення Нікео-Константинопольського Символу віри.
3. Поясніть історію формування й основні аспекти вчення Церкви про божественну і людську природи Ісуса Христа.
4. Спасіння в східнохристиянській традиції: розкрийте головні поняття, підходи і характеристики.
5. Представте головні аспекти вчення про Церкву Христову. В чому відмінності між католицькими, православними і протестантськими підходами до розуміння Церкви?
6. Представте основні критерії моральної оцінки людського вчинку: свобода і моральна відповідальність.

Список рекомендованої літератури

1. [*Катехизм УГКЦ «Христос наша Пасха»*](#). Львів 2011.
2. [*Міжнародна богословська комісія. Богослов’я сьогодні: перспективи, принципи і критерії*](#) / *Наукові записки УКУ*. Львів 2015. Число V. Серія: «Богослов’я». Вип. 2, С. 13-58.

3. *Життя у Христі: моральна катехиза* / упоряд. о. д-р Святослав Шевчук. Львів: Видавництво УКУ 2004.
4. Рацінгер Йосиф, Венедикт XVI. *Вступ до християнства. Лекції про Апостольський символ віри* / пер. з нім. О. Конкевича. Львів: Місіонер, 2008.
5. Спітеріс Я. *Спасіння і гріх у Східній традиції*. Львів: Місіонер, 2009.
6. Падовезе Л. *Вступ до патристичного богослов'я* / перекл. з фран. Г. Теодорович. Львів: Свічадо 2001.
7. Москалик Я. [Нарис христологічної доктрини](#). Львів: ЛБА, 1998, С. 7-59.
8. Говорун К. *Мета-еклезіологія*. Київ: Дух і Літера 2018.
9. Жуковський В. [Природа і завдання богословського пізнання істини: східнохристиянський погляд](#) / *Колегія 5-6* (2009), С. 368-386.
10. Жуковський В. *Цілісне богослов'я: природа, мета, завдання, ознаки і типи*.

Біблійні науки

1. Поясніть, що таке правда і натхнення Святого Письма.
2. Поясніть, що таке канон Святого Письма, його структуру, критерії та основні етапи формування.
3. Поясніть, що таке Пророчі книги Старого Завіту, охарактеризуйте книги великих та малих пророків, розкрийте головні ідеї їхнього служіння.
4. Дайте пояснення, що таке Синоптичні Євангелія та розкрийте богословські акценти Євангелистів.
5. Дайте коротку характеристику Послань Нового Завіту та розкрийте теми їхнього авторства, мети написання, змісту.
6. Дайте коротку характеристику Писань Йоана та опишіть богословські акценти кожного з цих творів.

Список рекомендованої літератури

1. Папська Біблійна комісія. *Богонатхненність і правда Святого Письма*. Львів 2018.
2. Джирланда А., *Ключ до Біблії. Старий Завіт*. Львів: Свічадо, 2006.
3. Джирланда А., *Ключ до Біблії. Новий Завіт*. Львів: «Свічадо», 2005.
4. Черський Я., *Вступ до Книг Нового Завіту*. Львів: ЛБА, 1997.

Літургійні науки

1. Окресліть основні кола літургійної молитви Церкви і вкажіть їхні особливості у Церквах візантійського обряду.

2. Представте та розтлумачте вчення християнських Церков про щоденну молитву Церкви.
3. Розкрийте зміст свята Воскресіння Господнього в історичній та богословській перспективі.
4. Поясніть значення таїнства Євхаристії у контексті Тайної Вечері.
5. Назвіть та розкрийте богословські особливості основних типів іконографічних зображень Ісуса Христа у Церквах візантійської традиції.
6. Розкрийте зміст поняття «храму» і опишіть його структуру на прикладі церков візантійського обряду.

Список рекомендованої літератури

1. Рудейко Василь, [*Христос посеред нас. Впровадження у літургійне богослов'я Церков візантійської традиції*](#). Львів: Видавництво Українського католицького університету, 2015. С. 124-149.
2. Рудейко Василь, *Світло еси, Христе. Богослужіння добового кола. Антологія досліджень*. Львів 2012. С. 21-69.
3. Кунцлер М., *Літургія Церкви*. Львів 2001. С. 435-486.
4. Іванчо Іштван, *Ікона і Літургія*. Львів 2009. С. 313-363.
5. Катрій о. Ю., *Пізнай свій обряд*. Львів 2004. С. 146-163.
6. Шмеман О., [*Євхаристія: Таїнство Царства*](#). Львів, 2007.
7. Матеос Хуан, *Розвиток візантійської літургії*. Львів 2009.
8. Креховецький Яків, [*Богослов'я та духовність ікони*](#). Львів: Свічадо, 2002.

Історія Церкви в Україні

1. Охарактеризуйте процес утвердження та особливості християнства в Київській Русі.
2. Окресліть основні причини укладення Берестейської унії та її наслідки для Київської митрополії.
3. Проаналізуйте характер і значення реформ, проведених митрополитом Петром Могилою у Київській митрополії.
4. Охарактеризуйте основні періоди та напрямки архипастирської діяльності митрополита Андрея Шептицького.
5. Вкажіть на спільні та відмінні риси у процесі державної ліквідації Греко-Католицької Церкви в Галичині та на Закарпатті після Другої світової війни.
6. Опишіть особливості функціонування УГКЦ в катакомбний період та процес її виходу із підпілля.

Список рекомендованої літератури

1. Боцюрків Б., *Українська Греко-Католицька Церква і Радянська держава (1939-1950)*. Львів 2005.
2. Ісіченко І., *Історія Христової Церкви в Україні*. Харків 2003.
3. Гудзяк Б., *Криза і реформа: Київська митрополія, Царгородський патріархат і тенева Берестейської унії*. Львів 2000.
4. *Ковчег: Збірник статей з церковної історії* / ред. Я. Грицак, Б. Гудзяк. Ч. I. Львів 1993.
5. Бабинський А., *Історія УГКЦ за 90 хвилин*. Львів 2017.

Пасторальні науки

1. Поясніть, який вплив мав II Ватиканський Собор на оновлення концепції пасторального богослов'я.
2. Поясніть, яке значення мають духовні вправи для розвитку духовного життя.
3. Окресліть природу євангельської духовності, її ціль та метод втілення у життя.
4. Поясніть особливості християнської етики як дисципліни духовно-морального спрямування.
5. Охарактеризуйте основні виклики щодо реалізації місійного служіння Церкви в добу глобалізації.
6. Опишіть Кодекс канонів східних Церков і поясніть його початкові канони.

Список рекомендованої літератури

1. *Катехизм Католицької Церкви*. Львів: Синод Української Греко-Католицької Церкви, 2002.
2. Шпідлік Т., *Духовність християнського Сходу*. Львів: ЛБА, 1999.
3. Будуйкевич Я., *Душпастирство: українське душпастирство на порозі XXI століття: посібник для священиків і студентів богословських навчальних закладів*. Івано-Франківськ 2002.
4. Димид М., *Херсонеське таїнство свободи*. Львів: Свічадо, 2007.
5. Мудрий С., *Короткий коментар Кодексу канонів Східних Церков*. Івано-Франківськ: Івано-Франківська Теологічна академія, 2002.
6. Папа Франциск. [Без Нього не можемо зробити нічого. Бути місіонером сьогодні у світі. Розмова з Джанні Валенте](#). Львів-Київ 2021.